

Agata Walczak-Niewiadomska
Grzegorz Czapnik
Zbigniew Gruszka¹

**BROKERSTWO INFORMACYJNE W POLSCE –
– PRZEGLĄD PUBLIKACJI**

Ostatnią dekadę w polskiej literaturze fachowej z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej cechuje m.in. intensywny rozwój piśmiennictwa na temat infobrokeringu. Informacje o zawodzie wykorzystującym wiedzę i umiejętności absolwenta kierunku bibliologicznego, od lat 60. XX wieku powszechnie znanym w krajach Ameryki Północnej i Europy Zachodniej, w Polsce pojawiły się w połowie lat 90.² Od tego czasu zagadnienie brokeringu informacji stało się popularnym tematem, opisywanym nie tylko na łamach czasopism fachowych. Duże rozproszenie materiałów w różnorodnych źródłach, wykorzystywanych nierzadko w dydaktyce akademickiej, sprawiło, iż zaistniała potrzeba scalenia dotąd opublikowanych tekstów w postaci bibliografii.

W środowiskach związanych z opisywanym zawodem używa się zamiennie kilku określeń (brokering informacyjny, brokerstwo informacyjne, infobrokering), co wynika głównie z zastosowania różnych form tłumaczenia angielskiego oryginału (information brokering). W źródłach pojawiają się też inne nazwy w odniesieniu do osoby wykonującej zawód, np. knowledge broker, data dealer, information professional, researcher. Definicje charakteryzują brokera informacji jako osobę pośredniczącą między klientem a źródłami wiedzy, której głównym zadaniem jest dostarczenie wiarygodnej informacji, zgodnej z oczekiwaniem klienta, pozyskanej w legalny sposób.

Podczas szukania źródeł brano pod uwagę przede wszystkim teksty zamieszczane w publikacjach zbiorowych i czasopismach wydawanych

¹ Uniwersytet Łódzki.

² Pierwsze teksty charakteryzujące zawód publikowane były w periodykach ogólnopolskich i czasopismach bibliologicznych, większość opracowań pochodzi jednak z pierwszego dziesięciolecia XXI wieku. Zob. J. Byrska, *Przyszłość należy do łowców informacji. Nowe multimedialne zawody*, „Gazeta Wyborcza”, dod. „Komputery i Biuro” 1996, nr 38, s. 14.

w wersji tradycyjnej (drukowanej), w następnej kolejności wykorzystane zostały pełnotekstowe zasoby źródeł elektronicznych, dostępne tylko w Internecie. Sprecyzowanie zakresu treści opublikowanych tekstów nie było łatwe, gdyż infobrokering jest pojęciem dość interdyscyplinarnym i łatwo wiąże się np. z zagadnieniami technologii wyszukiwania informacji. Idąc tropem mechanizmów sprawnego poruszania się w sieci internetowej (chociażby Ukryty Internet), lub też rodzajów wyszukiwanej informacji, istniała obawa zbyt szerokiego ujęcia tematu. Postanowiono więc skupić uwagę jedynie na materiałach, które wyraźnie nawiązują do obszaru wiedzy i umiejętności wykorzystywanych w infobrokingu, a także do innych elementów tworzących istotę zawodu. Z tego też względu z obszaru zainteresowań wyłączone zostały zagadnienia związane z informacją gospodarczą, biznesową i szeroko rozumianym wywiadem gospodarczym.

Lista prac opublikowanych w recenzowanych wydawnictwach i czasopismach, biorąc pod uwagę atrakcyjność i poziom ogólnego zainteresowania opisywanym w nich zagadnieniem, wcale nie jest długa. Są to najczęściej artykuły wchodzące w skład numeru czasopisma, ale też opracowane jako materiały konferencyjne oraz współtworzące wydawnictwo zbiorowe. Co ciekawe, sądząc na podstawie zakresów tematycznych miejsc publikacji, chociażby czasopism, oczywistym stał się fakt, iż infobrokering wykracza już poza pole zainteresowań specjalistów informacji naukowej. Kwestie poruszane w tych tekstach koncentrują się przede wszystkim na ogólnych rozważaniach dotyczących zawodu, jego historii i specyfiki, ale zdarzają się też takie, które omawiają konkretny aspekt infobrokingu (np. formy kształcenia specjalistów informacji³).

Ze względu na nierzadko efemeryczne funkcjonowanie tekstów publikowanych w sieci internetowej, najważniejszymi dla przeglądu i analizy źródeł informacji o infobrokingu, pozostawać będą artykuły zamieszczone w źródłach drukowanych. Nie znaczy to jednak, że informacje, które zostały opublikowane w wersji elektronicznej, są mniej aktualne i wiarygodne. W wielu przypadkach ogranicza je jedynie aspekt technologii i czasu, w których można je przeglądać i przetwarzać, zgodnie z własnymi potrzebami. Dlatego właśnie niektóre z pozycji podawanych w bibliografiach artykułów opublikowanych na początku XXI wieku, umieszczonych w ramach zasobów stron internetowych, dzisiaj są już niewidoczne i niemożliwe do odtworzenia.

W elektronicznych wersjach czasopism, ale też w przestrzeni internetowej, pozostaje wiele tekstów, które, sądząc po częstotliwości cytowań w artykułach innych autorów zajmujących się tematyką informacji naukowej, uważane są za

³ Zob. M. H. Kamińska, *Kształcenie infobrokerów w Polsce*, „Biuletyn EBIB” 2008, nr 4(95); M. Kowalska, *Kształcenie infobrokerów w Toruniu*, „Folia Toruniensia” 2011, t. 11, s. 125-134.

podstawowe z omawianego zakresu (m.in. teksty publikowane w wersji elektronicznej w „Biuletynie EBIB” udostępnianym jako organ popularnego serwisu dla bibliotekarzy – Elektronicznej BIBlioteki).

Jako zawód wpływający na poszerzenie perspektyw absolwenta kierunku „Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo” i zwiększenie możliwości na rynku pracy, cieszy się również zainteresowaniem wśród studentów. Znajduje to odzwierciedlenie m.in. w tematyce konferencji organizowanych przez koła naukowe polskich ośrodków INiB (w roku 2007 odbyły się dwie konferencje – Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych Bibliotekoznawców „Informacja... nie tylko naukowa” w Katowicach, zorganizowana przez Sekcję Bibliograficzną Koła Naukowego Bibliotekoznawców przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, a także IV Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych „Od bibliotekarza do infobrokera – teoria i praktyka zawodu” w Krakowie, zorganizowana przez Koło Naukowe Studentów Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego).

Podobnie traktują ten temat instytucje organizujące odpłatne warsztaty, jak choćby Centrum Promocji Informatyki, które w latach 2006-2009 przeprowadziło 5 edycji seminariów z cyklu „Infobroker” (2006 – Infobroker – informacje z Sieci. Narzędzia informatyczne w pracy brokera informacji, 2007 – Wyszukiwanie i przetwarzanie cyfrowych informacji, 2007 – Efektywne wykorzystanie zasobów informacyjnych Sieci, 2008 – Informacja strategicznym zasobem – pozyskiwanie, analiza i wykorzystanie, 2009 – Informacyjne wsparcie procesów decyzyjnych i optymalizacja ryzyka w czasie kryzysu gospodarczego). Pokłosem każdej z sesji były materiały konferencyjne, a ponadto sprawozdania uczestników publikowane w czasopismach tradycyjnych i elektronicznych⁴.

Na początku XXI wieku temat brokeringu informacyjnego spotkał się z zainteresowaniem również ogólnokrajowych mediów, zwłaszcza gazet i tygodników społeczno-politycznych (w wersjach drukowanych i elektronicznych). Opublikowane wówczas teksty miały na celu przede wszystkim prezentację ogólnych aspektów dopiero rozwijającego się w Polsce zawodu,

⁴ M.in. *Infobroker – informacje z Sieci. Narzędzia informatyczne w pracy brokera informacji. Seminarium z cyklu Infobroker*. Warszawa 2006; *Efektywne wykorzystanie zasobów informacyjnych sieci. III Seminarium z cyklu Infobroker*. Warszawa 2007; *Wyszukiwanie i przetwarzanie cyfrowych informacji. II Seminarium z cyklu Infobroker*. Warszawa 2007. Sprawozdania m.in. Z. Zakrzewska, *Sprawozdanie z II Seminarium z cyklu Infobroker „Wyszukiwanie i przetwarzanie cyfrowych informacji”*, „Biuletyn EBIB” 2007, nr 4.

niestety z obserwacji publikacji nowszych (choćby z 2011 r.) wynika, że nie różnią się one właściwie stopniem ogólności. Omawiane są w nich m.in. zarys historyczny, istota profesji, rodzaje zleceń, niekiedy możliwości edukacji i przykładowe zarobki; podaje się niekiedy profile infobrokerskich firm polskich.

Ponieważ broker informacji jako dynamicznie rozwijający się, według autorów, zawód, plasował się w czołówce najbardziej atrakcyjnych karier w przyszłości, temat ten pojawił się w serwisach internetowych, ukierunkowanych na informację o możliwościach edukacji zawodowej. Tam również opisywano bardzo ogólnie charakter profesji i umiejętności infobrokera⁵.

Informacji na ten temat można także szukać na blogach w różnoraki sposób związanych z bibliotekarstwem, technologiami informacyjnymi, a nawet dziennikarstwem; mogą być one prowadzone zarówno przez osoby prywatne, jak i pozostawać w związku z instytucją. Treści umieszczane na blogach, wbrew jednej z najważniejszych zasad charakteryzujących ten sposób twórczości internetowej, nie są często na bieżąco aktualizowane⁶.

Ciekawym uzupełnieniem wiadomości na temat infobrokeringu są prezentacje PPS, będące najczęściej skróconą wersją wykładu lub referatu wygłoszonego na konferencji lub innym spotkaniu naukowym. Autorzy, zwykle dobrze znani w środowisku bibliotekarskim, umieszczają prezentacje w jednym z popularnych serwisów, np. Slideshare.net. Tematy slajdów pokrywają się zazwyczaj z wielokrotnie poruszonymi zagadnieniami infobrokeringu⁷.

Pozycje w niniejszej bibliografii zostały ułożone w porządku alfabetycznym. Lista składa się z dokumentów (wydawnictw zwartych i artykułów) opublikowanych zarówno w formie tradycyjnej drukowanej, jak i elektronicznej. Poza głównym wykazem umieszczono inne formy przekazu informacji na temat infobrokeringu w Polsce (blogi, serwisy internetowe, prezentacje PowerPoint). Łącznie zanotowano 128 pozycji bibliograficznych.

⁵ Zob. m.in. J. Kowalski, *Zawody przyszłości – dla kogo będzie praca za 10 lat*, „Gazeta Wyborcza” z 11.09.2006 [online]. [dostęp 27.10.2012] Tryb dostępu: <<http://wyborcza.pl/1,77072,3610602.html>>.

⁶ Przykładem jest m.in. blog „Cyfrowy świat infobrokera” opracowywany przez dr. Adama Jachimczyka, a także serwis tworzony przez dr. Sabinę Cisek – „Informacja biznesowa, naukowa i infobrokering”. Ponadto w sieci można trafić na raporty o brokerach informacji w Polsce zamieszczone np. na stronie „Blogu bez sensu”.

⁷ W wyżej wymienionym serwisie można odnaleźć prezentacje autorstwa m.in. Adama Jachimczyka, Sabinę Cisek, Marii H. Kamińskiej i Stanisława Skórki.

BIBLIOGRAFIA

1. Bartosiewicz Adam, Kubacki Ryszard: *Co ma gruszka do brokera*, „Rzeczpospolita” 2003 nr 207 s. C4.
2. Bekasz Beata: *Warsztaty dla infobrokerów*, „Bibliotekarz Zachodniopomorski” 2006 nr 4 s. 77.
3. Bienert Michael: „*Broker usług informacyjnych*” – portret zawodu bibliotekarza, tł. M. Koszutska, „Bibliotekarz” 2011 nr 6 s. 16-18.
4. Biernacka-Bryk Anna: *Współczesna biblioteka – przewodnikiem po świecie informacji*, „Biuletyn EBIB” 2006 nr 6 [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.ebib.info/2006/76/biernacka.php>> [dostęp 10.11.2012].
5. Borawska Aleksandra: *Trochę informacji o brokerze informacji* [online]. – Tryb dostępu: <<http://youngpro.pl/artykuly/1/sposob-na-kariere/4/troche-informacji-o-brokerze-informacji>>; <<http://export.writer.zoho.com/public/praktyki/Infobroker---zawod-przyszlosci---BORAWSKA-Ola1/fullpage>> [dostęp 10.11.2012].
6. Byrska Joanna: *Przyszłość należy do łowców informacji. Nowe multimedialne zawody*, „Gazeta Wyborcza”, dod. „Komputery i Biuro” 1996 nr 38 s. 14.
7. Cane Alan: *Firmy tracą zbyt dużo czasu na wyszukiwanie znanych danych*, tł. z ang. E. Gołębiowska, „Gazeta Prawna” 2007 nr 69, dod. „Financial Times”, s. C1, C3.
8. Cisek Sabina: *Broker informacji – istota zawodu* [online]. – Tryb dostępu: <http://eprints.rclis.org/archive/00012296/01/Cisek_broker_informacji_istota.pdf> [dostęp 10.11.2012]; Toż [wersja skrócona], „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 3-5 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012]; Toż, „Wiedza i Edukacja” z 16 VI 2008 (wersja elektron.: <<http://wiedzaiedukacja.eu/archives/1069>>) [dostęp 10.11.2012].
9. Czapnik Grzegorz, Walczak-Niewiadomska Agata, Gruszka Zbigniew: *Bibliotekarz w firmie infobrokerskiej. Potrzeby rynku a oferta edukacyjna w świetle badań*. W: *Z problemów bibliotek naukowych Wrocławia. 10: III Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy*, red. H. Szarski, D. Dudziak, Wrocław 2011 [wyd. 2012] s. 173-180.
10. Czapnik Grzegorz, Gruszka Zbigniew, Walczak-Niewiadomska Agata: *Edukacja brokerów informacji na poziomie akademickim – zarys problematyki badań realizowanych w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego*. W: *Biblioteka, książka, informacja i Internet 2010*, pod red. Z. Osińskiego, Lublin 2010 s. 27-37 (wersja elektron.: <<http://dSPACE.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/han->

- dle/123456789/241/czapnik,%20gruszka,%20walczak.pdf?sequence=1>)
[dostęp 10.11.2012].
11. Drzewiecki Marcin: *Brokerzy informacji*, „Poradnik Bibliotekarza” 2000 nr 10 s. 7-9.
 12. *Efektywne wykorzystanie zasobów informacyjnych sieci. III Seminarium z cyklu Infobroker*, Warszawa 2007.
 13. Fiałkowski Konrad R.: *Broker informacji – definicja misji*. W: *Informacja w sieci: problemy, metody, technologie*, pod red. B. Sosińskiej-Kalaty, E. Chuchro, W. Daszewskiego, Warszawa 2006 s. 29-34.
 14. Fiałkowski Konrad R.: *Broker informacji – definicja misji*. W: *Profesjoniści informacji w społeczeństwie informacyjnym. Międzynarodowa konferencja. Warszawa 13-14 listopada 2000 r.*, Warszawa 2000 s. 31-36.
 15. Frączek Renata: *Infobroker – wyszukiwanie informacji na zamówienie*. W: *Informacja naukowa: rozwój, metody, organizacja*, pod red. Z. Żmigrodzkiego, W. Babika, D. Pietruch-Reizes, Warszawa 2006 s. 148-153.
 16. Frączyk Justyna, Hoły Joanna: *Zasoby serwisu stowarzyszenia Association of Independent Information Professionals (AIIP), przydatne w pracy infobrokera*, „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 17-18 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
 17. Grala Barbara, Kozakiewicz Witold: *Infobrokering, wyszukiwanie w Deep Web – nowa rola pracownika naukowej informacji medycznej*, „Forum Bibliotek Medycznych” 2008 nr 2 s. 52-57 (wersja elektron.: <http://bg.umed.lodz.pl/images/stories/wydawnictwa/forum/ForumNr2.pdf>>) [dostęp 26.10.2012].
 18. Gruchola Małgorzata: *Wdrażanie dyrektywy i zaleceń Unii Europejskiej w zakresie umiejętności korzystania z mediów w środowisku cyfrowym*. W: *Unia Europejska – wielowymiarowość procesu integracji*, pod red. E. Lesiewicz, Poznań 2010 s. 139-150.
 19. Gruszka Zbigniew: *Broker informacji – alternatywa dla absolwentów bibliotekoznawstwa*, „Poradnik Bibliotekarza” 2009 nr 11 s. 12-14.
 20. Gryguc Ewa: *Profesjonalista w świecie informacji*, „Gazeta IT” 2003 nr 6 [online]. – Tryb dostępu: <<http://gazeta-it.pl/pl/internet/5413>> [dostęp 10.11.2012].
 21. Gwadera Małgorzata: *Kwestie etyczne w nauce i praktyce informacyjnej – uczone, bibliotekarz, infobroker*. W: *Studia z informacji naukowej i dyscyplin pokrewnych*, pod red. E. Gondek i D. Pietruch-Reizes, Katowice 2007 s. 262-282.
 22. Hebda Paweł, Madejski Jerzy: *Broker informacji*. W: *Zawód z pasją. Co robić? Kim być?*, Bielsko-Biała 2004 s. 560-564 (wersja elektron.: <<http://gazetapraca.pl/gazetapraca/1,74896,2973366.html>>) [dostęp 10.11.2012].

23. Hollender Henryk: *Nauczyciel bibliotekarz szkolnym brokerem informacji* [online]. – Tryb dostępu: <http://wmbp.edu.pl/uploads/File/Konferencja/Abstrakt_Hollender.htm> [dostęp 10.11.2012].
24. *Infobroker – informacje z Sieci. Narzędzia informatyczne w pracy brokera informacji. Seminarium z cyklu Infobroker*, Warszawa 2006.
25. Iwańczuk Marta: *Kim jest broker informacji?*, „Ibinacja” 2006 nr 4 s. 7-8 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/ibinacja_nr004_maj2006.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
26. Jadczał Urszula: *Bibliotekarz, niekomercyjny broker informacji?*, „Biuletyn Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej” 2008 nr 1 s. 85-92.
27. Januszko-Szakiel Aneta: *Brokering informacyjny jako istotne ogniwo biznesu w dobie kryzysu gospodarczego*. W: *Narzędzia zarządzania w obliczu kryzysu*, pod red. D. Fatuły, Kraków 2009 s. 5-41.
28. Januszko-Szakiel Aneta: *Deinformacja jako narzędzie medialnej manipulacji świadomością*. W: *Manipulacja: pedagogiczno-społeczne aspekty. Cz. 1: interdyscyplinarne aspekty manipulacji*, pod red. Joanny Aksman, Kraków 2010 s. 209-216.
29. Jaskowska Bożena: *Infobrokering w cyfrowym obiegu informacji naukowej*. W: *Infrastruktura informatyczna nauki. Organizacja pracy naukowej w środowisku cyfrowym*, Warszawa 2011.
30. Kamińska Maria H.: *Infobrokerstwo w Polsce*, „Transformacje” 2007-2008 nr 1/2 s. 374-399.
31. Kamińska Maria H.: *Infobrokerstwo w Polsce*, „Zagadnienia Informacji Naukowej” 2008 nr 1 s. 13-26.
32. Kamińska Maria H.: *Kształcenie infobrokerów w Polsce*, „Biuletyn EBIB” 2008 nr 4. – Tryb dostępu: <<http://www.ebib.info/2008/95/a.php?kaminska>> [dostęp 10.11.2012].
33. Kamińska-Czubała Barbara: *Ponure rozważania o zawodzie infobrokera*, „Konspekt” 2004 nr 19 s. 63-64 (wersja elektron.: <<http://www.up.krakow.pl/konspekt/19/broker.html>>) [dostęp 10.11.2012].
34. Karciarz Magdalena, Dutko Maciej: *Strategie wyszukiwawcze. Infobrokering – informacja nie tylko dla biznesu*. W: *Informacja w Internecie*, Warszawa 2010 s. 123-124.
35. *Kodeks etyki bibliotekarza i pracownika informacji. Projekt*, „Bibliotekarz” 2004 nr 9 s. 3-6.
36. Kowalska Małgorzata: *Infobroker, zawód z przyszłością. Portal Innowacji* [online]. – Tryb dostępu: <http://www.pi.gov.pl/PARP/chapter_86196.asp?soid=AD8B4DA05ADE4E13B02428383D6BFF39> [dostęp 10.11.2012].
37. Kowalska Małgorzata: *Kształcenie infobrokerów w Toruniu*, „Folia Toruniensia” 2011 t. 11 s. 125-134.

38. Kowalska Małgorzata: *Nowe role i specjalności pracowników bibliotek, broker informacji*. W: *Przestrzeń informacyjna biblioteki akademickiej – tradycja i nowoczesność*, pod red. B. Antczak-Sabali, M. Kowalskiej, L. Tkaczyk, Toruń 2009 s. 39-56.
39. Kowalski Jacek: *Zawody przyszłości – dla kogo będzie praca za 10 lat*, „Gazeta Wyborcza” z 11.09.2006 [online]. – Tryb dostępu: <<http://wyborcza.pl/1,77072,3610602.html>> [dostęp 10.11.2012].
40. Kozyra Grzegorz: *Człowiek orkiestra*, „Gazeta Prawna” nr 136 z 14.07.2004.
41. Kraska Marcin: *Infobrokerstwo*. W: *Elektroniczna gospodarka w Polsce. Raport 2006*, pod red. M. Kraski, Poznań 2007 s. 280-281 [online]. – Tryb dostępu: <http://www.mg.gov.pl/NR/rdonlyres/30E1CFA7-EB20-499C-96FC-AF3A3017213B/35007/Elektroniczna_gospodarka_w_Polsce_Raport_2007.pdf>; <<http://www.egospodarka.pl/24091,Eletroniczna-gospodarka-w-Polsce-2006,7,39,1.html>> [dostęp 10.11.2012].
42. Krok Jolanta: *Infobrokering: nowa usługa na polskim rynku*, „Gazeta Małych i Średnich Przedsiębiorstw” 2008 nr 2 s. 30-31.
43. Król Agnieszka: *Broker informacji – powstawanie nowego zawodu*, „Zagadnienia Naukoznawstwa” 2004 nr 1 s. 63-76.
44. Król Agnieszka: *Kapitał intelektualny – rola i odpowiedzialność dyspozytorów wiedzy*, „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi” 2005 nr 6 s. 63-75 (wersja elektron.: <http://www.ipiss.com.pl/wp-content/uploads/2012/03/a_krol_zzl_6_2005.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
45. Krzak Anna: *Infobroker od kuchni czyli prezentacja firm infobrokerskich działających w Polsce na podstawie ich serwisów WWW*, „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 19 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
46. Krzak Anna: *Jeśli nie biblioteka, to co? Przyszłość zawodu bibliotekarza i pracownika informacji w oczach studentów Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.ebib.info/2007/87/a.php?krzak>> [dostęp 10.11.2012].
47. KSZ.: *Znaleźli pracę*, „Gazeta Wyborcza”, dod. „Szkolenia” 2003 nr 10 s. 13.
48. Materska Katarzyna: *Informacja w organizacjach społeczeństwa wiedzy*, Warszawa 2007.
49. Materska Katarzyna: *Od zarządzania informacją do zarządzania wiedzą*, „Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej” 2007 nr 1 s. 3-7.
50. Materska Katarzyna: *Rynek informacji i rynek wiedzy*, „Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej” 2005 nr 3 s. 3-11.

51. Miś Bogdan: *Internet – utajnione skarby Internetu*, „Wiedza i Życie” 2001 nr 11 (wersja elektron.: <<http://archiwum.wiz.pl/2001/01114200.asp>>) [dostęp 10.11.2012].
52. Miś Bogdan: *Zawód: infobroker*, „Wiedza i Życie” 2001 nr 4 s. 23 (wersja elektron.: <<http://archiwum.wiz.pl/2001/01042700.asp>>) [dostęp 10.11.2012].
53. Miś Bogdan: *Władza myszki: nowe w sieci*, „Polityka” 2006 nr 14 s. 86-87.
54. Mohr Joachim: *Kto szuka, ten znajdzie: cyberłowy* (tł. z niem.), „Forum” 2007 nr 43 s. 24, 26.
55. Naisbitt John: *Dziesięć nowych kierunków zmieniających nasze życie*, Poznań 1997 s. 250.
56. Niedziałek Łukasz, Sygnowski Adam: *Metody pracy infobrokera*, „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 15-17 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
57. Niewęglowski Adam: *Broker informacji – nowy zawód na rynku usług w Polsce*, „Zeszyty Naukowe. Ekonomiczne Problemy Usług/Uniwersytet Szczeciński” 2008 nr 24 s. 267-272.
58. Nizioł Karolina: *Jak zostać infobrokerem? Analiza wybranych studiów, szkoleń, kursów i warsztatów w Polsce*, „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 12-13 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
59. Nowak Elżbieta Paulina: *Broker informacji – odpowiedź na zapotrzebowanie XXI wieku*, „Zagadnienia Informacji Naukowej” 2006 nr 1 s. 51-63.
60. Nowak Elżbieta Paulina: *Firma infobrokerska: Quick User Guide*, „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 13-15 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
61. Nowak Elżbieta Paulina: *Od bibliotekarza do „cyberiana” – Internet generatorem nowego zawodu*. W: *Komputer w edukacji*, red. nauk. J. Morbitzer, Kraków 2006 s. 183-190 (wersja elektron.: <<http://www.ap.krakow.pl/ptn/ref2006/Nowak.pdf>>) [dostęp 10.11.2012].
62. Ogórek Sebastian: *Wiedza na sprzedaż. Infobrokering – profesjonalne poszukiwanie informacji*, „Puls Biznesu” 2006 nr 82 s. 28.
63. Osiecka Justyna: *Broker informacji a bibliotekarz*, „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 10-11 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
64. Paszek Agnieszka: *Bibliotekarz, bibliotekoznawca, specjalista informacji naukowej – na marginesie klasyfikacji zawodów*, cz. 1: „Bibliotekarz” 2004 nr 6 s. 8-11; cz. 2: tamże nr 7 s. 22-28.

65. Pawłowska Martyna: *Infobibliotekarz – czym się różni infobroker od bibliotekarza?*, „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 7-8 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
66. Płoskońska Marta: *Łowca informacji*, „Gazeta Wyborcza”, dod. „Praca” 2004 nr 273 s. 4.
67. Poniedziałek Marek: *Broker informacji, zawód z przyszłością czy zawód z przeszłości?* W: *Innowacyjność organizacyjna i zawodowa w bibliotekach. Materiały z konferencji bibliotekarzy województwa lubuskiego: „Organizacja i zarządzanie biblioteką”, 21-22 września 2004*, [red. E. Mielczarek], Zielona Góra 2005 s. 55-64.
68. *Pozyskiwanie wiedzy z baz danych*, red. nauk. M. Nycz, M. L. Owoc, Wrocław 2002.
69. *Profesje, dla których będzie praca*, „Newsweek Polska” 2003 nr 20 (wersja elektron.: <<http://www.newsweek.pl/artykuly/wydanie/602/profesje--dla-ktorych-bedzie-praca,23326,1>>) [dostęp 10.11.2012].
70. Radwański Aleksander: *Zdetronizowana królowa wieku informacji, czyli rozważania o kondycji informacji naukowej*, „Biuletyn EBIB” 2004 nr 7. – Tryb dostępu: <<http://ebib.oss.wroc.pl/2004/58/radwanski.php>> [dostęp 10.11.2012].
71. Rozwadowski Wojciech: *Broker informacji czy bibliotekarz naukowy w naukach o turystyce*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Ekonomiczne Problemy Turystyki” 2006 nr 7 s. 23-31.
72. Róg Lucyna: *Janko Muzykant już się nie zmarnuje. Dzięki brokerom*. Rozmowa z R. Bobrowskim i D. Kiestrą, „Gazeta Wyborcza”, dod. „Wrocław” z 19.08.2010 [online]. – Tryb dostępu: <http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/1,35771,8268417,Janko_Muzykant_juz_sie_nie_zmarnuje_Dzieki_brokerom.html> [dostęp 10.11.2012].
73. Różycka Estera: *Jeszcze bibliotekarz czy już broker informacji?*, „Raptularz Kulturalny” 2002 nr 7 s. 56.
74. Rządowolska Magdalena: *Infobroker – pośrednik w obrocie walutą sieci*. W: *Komputer – przyjaciel czy wróg?*, pod red. A. Szewczyk, Szczecin 2005 s. 241-244.
75. Sarnacka Justyna: *Zawodowe wyszukiwanie informacji – profesja przyszłości*. W: *Informacja dobra lub zła nowina*, Szczecin 2004 s. 113-117.
76. Skórka Stanisław: *Architekt informacji vs broker informacji – co ich łączy, a co dzieli?* W: *Książka, biblioteka, informacja: między wspólnotą a podziałami*, t. 2, pod red. J. Dzieniakowskiej, I. Krasieńskiej, M. Olczak-Kardas, Kielce 2011 s. 455-463.

77. Sosińska-Kalata Barbara: *Etyka w nauce o informacji*, „Bibliotekarz” 2003 nr 9 s. 3-10.
78. Stachowska-Musiał Ewa: *Bibliotekarz – zawód o wielu obliczach*. W: *Zawód bibliotekarza dziś i jutro. Materiały konferencyjne*, Warszawa 2003 s. 81-89.
79. Stefańska Aleksandra: *Zawód: łowca informacji*. W: Wersalik. *Serwis studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.wersalik.umk.pl/index.php/wersaliktxt/numery/02/196-zawod-lowca-informacji>> [dostęp 10.11.2012].
80. Suchecka Anna, Szostak Jagoda: „*Infosapiens*”, czyli komu infobroker.. *Rozmyślenia dwóch bibliotekarek*, „Ibinacja” 2008 nr 10 s. 9-10 (wersja elektron.: <http://www-old.inib.uj.edu.pl/kolo_naukowe/ibinacja/Ibinacja_nr010_styczen2008.pdf>) [dostęp 10.11.2012].
81. Szczepańska Barbara: *Broker informacji – zawód z przyszłością czy zawód z przeszłości?*, „Biuletyn EBIB” 2002 nr 11. – Tryb dostępu: <<http://ebib.oss.wroc.pl/2002/40/szczepanska.php>> [dostęp 10.11.2012].
82. Szelejewska Edyta, Dembiński Mariusz: *Edukacyjna misja bibliotekarza brokertutora w społeczeństwie informacyjnym w kontekście komunikacji interpersonalnej. Próba zarysu zawodu: bibliotekarz brokertutor*. W: *Czy polska szkoła ceni dobrą rozmowę? Komunikacja interpersonalna w edukacji*, red. nauk. W. Heller, Poznań – Kalisz 2011 s. 133-147.
83. Szyrszeń Alicja: *Życ z informacji*, „WUJ Wiadomości Uniwersytetu Jagiellońskiego” 2011 nr 4 s. 18.
84. Tańkowski Piotr: *Zasoby biblioteczne i archiwalne w pracy infobrokera*, „Zagadnienia Informacji Naukowej” 2009 nr 2 s. 29-36.
85. Traczyk Joanna: *Zawód: broker informacji* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.twojaeuropa.pl/2400/zawod-broker-informacji>> [dostęp 10.11.2012].
86. Urbaniak Anna: *Broker informacji – ewolucja zawodu bibliotekarza?* W: *Jakość bibliotek w naszych rękach*, red. J. Chapska, G. Figiel, Lublin 2010 s. 91-95.
87. Wenta Urszula: *Broker informacji – nowy zawód na nowe czasy*, „Bibliotekarz Zachodniopomorski” 2007 nr 2 s. 38-45.
88. Wielicka Izabela: *Łowcy wiedzy. Infobrokerstwo – nowa dziedzina, nowa profesja, nowy rynek*. W: *e-Fakty. Wszystko o e-biznesie* [online]. – Tryb dostępu: <http://www.e-fakty.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=4804&Itemid=7> [dostęp 10.11.2012].
89. Wiśniewska Katarzyna: *Zarobki infobrokera sięgają nawet kilkudziesięciu tys. zł za zlecenie*, „Gazeta Prawna” 2009 nr 27 s. A6.

90. Wojciechowski Jacek: *Broker informacji*. W: *Biblioteka w komunikacji publicznej*, Warszawa 2010 s. 74-75.
91. Wojciechowski Michał, Łata Łukasz: *Infobrokering, Serwis Kariery – informacja, edukacja, szkolenia* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.abcgospodyni.pl/Potrafie%20korzystac%20z%20Internetu%20-%20Infobrokering.pdf>> [dostęp 10.11.2012].
92. Wojewódzki Tadeusz: *Infobrokerstwo – jako nowa płaszczyzna wsparcia administracji publicznej*. W: *Spółeczeństwo informacyjne*, red. G. Bliźniuk, J. S. Nowak, Katowice 2005 s. 161-172.
93. Wojewódzki Tadeusz: *Infobrokerstwo w Polsce*, rozm. I. Wielicka. W: *e-Fakty.pl* [online]. – Tryb dostępu: <http://www.e-fakty.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=4931&Itemid=1> [dostęp 10.11.2012].
94. Wojewódzki Tadeusz: *Zarządzanie treścią jako wyznacznik kultury projektowej nowoczesnej organizacji*. W: *Zarządzanie problemami w nowoczesnej organizacji*, red. L. W. Zacher, Warszawa 2007 s. 34-52.
95. Wojsyk Kajetan: *Istotne uwarunkowania powstawania społeczeństwa informacyjnego – rozważania aktualnego stanu informatyzacji i internetyzacji administracji publicznej*. W: *Spółeczeństwo informacyjne*, red. G. Bliźniuk, J. S. Nowak, Katowice 2005 s. 71-85.
96. Wolski Karol: *Infobroker – człowiek od wyszukiwań specjalnych* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.rynekpracy.pl/artukul.php/wpis.301>> [dostęp 10.11.2012].
97. Wróblewski Paweł: *Odnaleźć e-igłę w stogu e-siana*, „Przegląd” 2010 nr 26 s. 58-59.
98. *Wyszukiwanie i przetwarzanie cyfrowych informacji. II Seminarium z cyklu Infobroker*, Warszawa 2007.
99. Zakrzewska Zuzanna: *Sprawozdanie z II Seminarium z cyklu Infobroker „Wyszukiwanie i przetwarzanie cyfrowych informacji”*, „Biuletyn EBIB” 2007 nr 4. – Tryb dostępu: <<http://ebib.info/2007/85/a.php?zakrzewska>> [dostęp 10.11.2012].
100. Zawadzka Magdalena: *Warsztaty „Infobroker – informacje z sieci”, narzędzia informatyczne w pracy brokera informacji*, „Biuletyn EBIB” 2006 nr 10. – Tryb dostępu: <<http://www.nowyebib.info/2006/80/a.php?zawadzka>> [dostęp 10.11.2012].
101. Zborowska Natalia, Błach Marzena: *Bibliotekarz szkolny brokerem informacji*. W: *Profesjonalna biblioteka*, pod red. Z. Gruszki, Łódź 2009 s. 47-53.
102. Zielińska Dorota: *Znajdź mi to Fast!*, „Przegląd” 2009 nr 8 s. 57.

103. Ziętał Norbert: *Nieznany, ale ciekawy zawód: infobroker* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.strefabiznesu.nowiny24.pl/arttykul/nieznany-ale-ciekawyy-zawod-infobroker-54323.html>> [dostęp 10.11.2012].

Blogi

1. *Biblioteka 2.0: Blog społeczności czytelników i bibliotekarzy cyfrowych* [online]. – Tryb dostępu: <<http://blog.biblioteka20.pl/?p=55>> [dostęp 10.11.2012].
2. *Blog o usługach infobrokerskich* [online]. – Tryb dostępu: <<http://info-brokerzy.com.pl/category/broker-informacji/>> [dostęp 10.11.2012].
3. *Broker informacji, „Press Cafe: blog o edukacji medialnej”* [online]. – Tryb dostępu: <<http://presscafe.eu/?p=57>> [dostęp 10.11.2012].
4. *Broker informacji – zawód przyszłości* [online]. – Tryb dostępu: <<http://blog.malopolska.do-celu.eu/broker-informacji-zawod-przyszlosci/>> [dostęp 10.11.2012].
5. *Cyfrowy świat infobrokera* [online]. – Tryb dostępu: <<http://jachimczyk.wordpress.com>> [dostęp 10.11.2012].
6. *Infobrokering i prawo: pierwszy w Polsce blog o prawnych aspektach infobrokeringu* [online]. – Tryb dostępu: <<http://infoiprawo.blogspot.com/>> [dostęp 10.02.2013].
7. *Infobrokerka. Informacja, Internet, biznes* [online]. – Tryb dostępu: <www.infobrokerka.pl> [dostęp 10.02.2013].
8. *Informacja biznesowa, naukowa i infobrokering* [online]. – Tryb dostępu: <<http://sabinacisek.blogspot.com/>> [dostęp 10.02.2013].
9. *Zarabiaj.pl Blog: Praca* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.zarabiaj.pl/blog/tag/infobroker/>> [dostęp 10.11.2012].

Prezentacje PPS

1. Cisek Sabina: *Bibliotekarz brokerem informacji?* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/sabinacisek/bibliotekarz-brokerem-informacji>> [dostęp 10.11.2012].
2. Cisek Sabina: *Broker informacji w społeczeństwie wiedzy* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/sabinacisek/broker-informacji-w-spo-eczenstwie-wiedzy>> [dostęp 10.11.2012].

3. Cisek Sabina: *Broker informacji w społeczeństwie wiedzy: istota zawodu* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/sabinacisek/broker-informacji-istota-zawodu>> [dostęp 10.11.2012].
4. Cisek Sabina: *Infobrokering w praktyce: zasady i metody wyszukiwania w Internecie* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/sabinacisek/infobrokering-w-praktyce-zasady-i-metody-wyszukiwania-informacji-w-internecie>> [dostęp 10.11.2012].
5. Cisek Sabina: *Infobrokerstwo w Polsce. Stan obecny i perspektywy* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.ptin.org.pl/konferencje/9forum/repoz/cisek.pdf>> [dostęp 10.11.2012].
6. Cisek Sabina: *Invisible Web, Open Access i Web 2.0 w pracy brokera informacji* [online]. – Tryb dostępu: <http://eprints.rclis.org/13105/1/Cisek_internet_w_dzial_brokera_informacji.pdf> [dostęp 10.11.2012].
7. Cisek Sabina: *Klienci brokera informacji. Użytkownicy informacji biznesowej* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/sabinacisek/klienci-brokera-informacji-uytkownicy-informacji-biznesowej>> [dostęp 10.11.2012].
8. Cisek Sabina: *Narzędzia, technologie i zasoby internetowe w działalności brokera informacji: wybrane aspekty* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/sabinacisek/narzdzia-technologie-i-zasoby-internetowe-w-dziaalnoci-brokera-informacji-wybrane-aspekty>> [dostęp 10.11.2012].
9. Cisek Sabina: *Użytkownicy informacji biznesowej i ich zachowania informacyjne. Aktualni potencjalni klienci brokera informacji* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/sabinacisek/uytkownicy-informacji-biznesowej-klienci-brokera-informacji>> [dostęp 10.11.2012].
10. Cisek Sabina: *Zarządzanie, narzędzia i organizacja pracy brokera informacji* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/sabinacisek/zarzdzanie-narzdzia-i-organizacja-pracy-brokera-informacji>> [dostęp 10.11.2012].
11. *Infobrokering jako trend w informacji naukowej* [online]. – Tryb dostępu: <<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:juS47lhY8pcJ:www.home.umk.pl/~napa/infobrokerstwo2.ppt+infobrokering+def&hl=pl&gl=pl>> [dostęp 10.11.2012].
12. Jaskowska Bożena: *Infobrokering w cyfrowym obiegu informacji naukowej* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/bjasko/infobrokering-w-cyfrowym-obiegu-informacji-naukowej>> [dostęp 10.11.2012].
13. Kamińska M. H.: *Wykorzystanie Web 2.0 oraz architektury informacji w pracy brokera informacji* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slide->

- share.net/marikami/wykorzystanie-web-20-oraz-architektury-informacji-w-pracy-brokera-informacji> [dostęp 10.11.2012].
14. Kwiatek-Mack Celina: *Od bibliotekarza i dokumentalisty do brokera informacji* [online]. – Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/mat17/celina_kwiatek_mack.ppt> [dostęp 10.11.2012].
 15. Skórka Stanisław: *Architekt informacji vs broker informacji* [online]. – Tryb dostępu: <<http://www.slideshare.net/skorkas/architekt-informacji-vs-broker-informacji>> [dostęp 10.11.2012].
 16. Urbaniak Anna: *Infobrokerstwo w kontekście bibliotekarstwa* [online]. – Tryb dostępu: <http://hl.wbp.lublin.pl/wbp/fmb/images/stories/file/Anna_Urbaniak_-_Infobrokerstwo_w_kontekście_bibliotekarstwa.pdf> [dostęp 10.11.2012].

Analiza źródeł informacji bibliograficznej wykazała, że nadal brakuje polskojęzycznego wydawnictwa zwartego, w pełni poświęconego tematyce infobrokeringu. O potrzebie opracowania takiej publikacji kilkakrotnie wspomniano na łamach czasopism, głosy te były podyktowane koniecznością poszukiwania rozproszonego informacji na temat brokerstwa. Opracowanie wspomnianego wydawnictwa pozwoliłoby na zebranie wiedzy, stanowiłoby też punkt wyjścia dla dalszych badań w tej dziedzinie.

Większość tekstów i informacji znalezionych na potrzeby niniejszego artykułu koncentruje się na tych samych zagadnieniach. Wielokrotnie opisywane są: historia, specyfika zawodu, kwestie etyczne i inne tematy wprowadzające w ogólny zakres infobrokeringu. Często znajduje się też artykuły o narzędziach elektronicznych wspomagających proces wyszukiwania i przetwarzania informacji.

Autorzy tekstów i specjaliści informacji naukowej nierzadko, z braku dostępnych polskojęzycznych opracowań, odsyłają osoby zainteresowane do serwisów i artykułów z reguły opublikowanych w języku angielskim.

Być może jest to dobre miejsce na apel do środowisk związanych z informacją naukową i infobrokeringiem o podjęcie współpracy przy opracowaniu książki, odwzorowującej aktualny stan zawodu brokera informacji w Polsce – w teorii i praktyce. Pewnym jest, iż taka publikacja powinna w najbliższym czasie powstać, chociażby ze względu na poszerzającą się stale ofertę kształcenia brokerów informacji w Polsce i konieczność wspomagania oferty dydaktycznej odpowiednią literaturą.

Agata Walczak-Niewiadomska

Grzegorz Czapnik

Zbigniew Gruszka

INFORMATION BROKERAGE IN POLAND – REVIEW OF PUBLICATIONS

The article describes texts on information brokering, profession related to the occupation of LIS specialists. This issue has occurred in Polish general and professional literature in the mid 1990's. Overview of the publications contains 128 works published in the Polish language, which consists of books, articles (both print and electronic), examples of thematic blogs and multimedia presentations. These sources relate only to issues of general information brokerage, excluding matters of business information and Competitive Intelligence.